

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘
(การยกเว้นค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘
และพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔)

กระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือ ที่ คค.๐๒๐๖/๔๐๙๖ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๒๕ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีข้อเท็จจริงว่า บริษัทยูเนียนออยส์ออฟไทยแลนด์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทหนึ่งที่ได้รับสัมปทานสำรวจและผลิตปิโตรเลียมจากกระทรวงอุตสาหกรรมได้ขออนุญาตกรมไปรษณีย์โทรเลขนำเครื่องวิทยุคมนาคมและอุปกรณ์วิทยุคมนาคมเข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อใช้ในการดำเนินงานดังกล่าว และกรมไปรษณีย์โทรเลขได้ออกใบอนุญาตนำเข้าและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดังกล่าวไว้แล้ว ต่อมาคณะอนุกรรมการพิจารณาร่างสัมปทานปิโตรเลียมและปัญหากฎหมายของคณะกรรมการปิโตรเลียมได้เชิญผู้แทนกรมไปรษณีย์โทรเลขไปหารือเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติในการนำเครื่องวิทยุคมนาคมและอุปกรณ์วิทยุคมนาคมเข้ามาใช้ในกิจการปิโตรเลียมของผู้ได้รับสัมปทาน และคณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่าผู้รับสัมปทานได้รับยกเว้นการเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคมโดยอาศัยบทบัญญัติมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งกรมไปรษณีย์โทรเลขพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ ว่า ผู้ได้รับสัมปทานได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม แต่จะต้องขออนุญาตมี ใช้นำเข้า นำออกซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคม ฯลฯ และตั้งสถานีวิทยุคมนาคมตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องที่จะต้องถือปฏิบัติต่างไปจากตัวบทกฎหมายที่กำหนดไว้ กรมไปรษณีย์โทรเลขจึงเสนอเรื่องไปยังกระทรวงคมนาคมเพื่อขอให้วินิจฉัยความเห็นของกรมไปรษณีย์โทรเลขก่อนว่าถูกต้องหรือไม่ประการใด เพื่อกรมไปรษณีย์โทรเลขจะได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป กระทรวงคมนาคมได้พิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของกรมไปรษณีย์โทรเลขดังกล่าวข้างต้น จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่าความเห็นของกรมไปรษณีย์โทรเลขและของกระทรวงคมนาคมดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงคมนาคม (กรมไปรษณีย์โทรเลข) แล้ว มีความเห็นว่า การที่บริษัทยูเนียนออยส์ออฟไทยแลนด์ จำกัด นำเครื่องวิทยุคมนาคมและอุปกรณ์

วิเทศมนตรีนาคมเข้ามาในราชอาณาจักรนั้นต้องขออนุญาตตามมาตรา ๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิเทศมนตรีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ เพราะฉะนั้นการที่บริษัทยูเนียนออยส์ออฟไทยแลนด์ จำกัด ได้ขออนุญาตนำเครื่องวิเทศมนตรีนาคมและอุปกรณ์วิเทศมนตรีนาคมเข้ามาในราชอาณาจักรและกรมไปรษณีย์โทรเลขได้ออกใบอนุญาตให้ จึงเป็นการปฏิบัติถูกต้องตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติวิเทศมนตรีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ แล้ว

โดยที่ข้อ ๑๓^๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิเทศมนตรีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้บัญญัติให้ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้นำเข้าซึ่งเครื่องวิเทศมนตรีนาคม ปัญหาที่จะต้องพิจารณาต่อไปจึงมีว่า บริษัทยูเนียนออยส์ออฟไทยแลนด์ จำกัด จะได้รับยกเว้นการเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดังกล่าวตามมาตรา ๗๑^๓ แห่งพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ หรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์จะส่งเสริมให้มีการสำรวจและผลิตปีโตรเลียม เพราะฉะนั้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการปีโตรเลียม จึงกำหนดยกเว้นให้ผู้รับสัมปทานไม่ต้องเสียภาษีอากรและเงินที่ทางราชการเรียกเก็บทุกชนิด เว้นแต่

(๑) ภาษีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปีโตรเลียม

(๒) ค่าภาคหลวง ค่าบำรุงป่า และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

(๓) ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ค่าธรรมเนียมเพื่อตอบแทนบริการตามกฎหมายอื่น จากบทบัญญัติของมาตรา ๗๑ ที่กล่าวมาข้างต้น ปัญหาเรื่องการเสียค่าธรรมเนียมหรือไม่ จะต้องแปลความใน (๔) ที่ว่า “ค่าธรรมเนียมเพื่อตอบแทนบริการตามกฎหมายอื่น” นั้น จะมีขอบเขตเพียงใด กล่าวคือ จะถือว่าการที่ผู้รับสัมปทานนำเครื่องวิเทศมนตรีนาคมและอุปกรณ์เข้ามาในราชอาณาจักร ทางราชการได้กระทำการใดอันเป็นการให้บริการ (ตามพระราชบัญญัติวิเทศมนตรีนาคมฯ) อย่างหนึ่งอย่างใด

^๑ มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดทำ มี ใช้ นำเข้า หรือนำออกซึ่งเครื่องวิเทศมนตรีนาคม หรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องวิเทศมนตรีนาคม หรือตั้งสถานีวิเทศมนตรีนาคม เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

^๒ ข้อ ๑๓ ให้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาตให้ทำ นำเข้า หรือมีซึ่งเครื่องวิเทศมนตรีนาคม ๕๐ บาท

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๗๑ ในการประกอบกิจการปีโตรเลียม ให้ผู้รับสัมปทานได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากร และเงินที่ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บทุกชนิด เว้นแต่

(๑) ภาษีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปีโตรเลียม

(๒) ค่าภาคหลวงไม้ ค่าบำรุงป่า และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

(๓) ค่าภาคหลวง และค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ค่าธรรมเนียมเพื่อตอบแทนบริการตามกฎหมายอื่น

หรือไม่ ดังนั้น จึงมีปัญหที่ต้องวินิจฉัยว่า ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้นำเข้าซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคมและอุปกรณ์วิทยุคมนาคมที่บริษัทยูเนียนออยส์ออฟไทยแลนด์ จำกัด จะต้องเสียตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ นั้น เป็นค่าธรรมเนียมเพื่อตอบแทนบริการอื่นตาม (๔) ของมาตรา ๗๑ หรือไม่

เมื่อได้พิจารณาการกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน อาจแบ่งแยกค่าธรรมเนียมออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

(ก) ค่าธรรมเนียมที่มีลักษณะเป็นการตอบแทนความรู้และยินยอมในการที่รัฐอนุญาตให้ผู้เสียค่าธรรมเนียมประกอบกิจการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตส่งออกหรือนำเข้าตามพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขั้รถยนต์ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น ซึ่งตามลักษณะดังกล่าวมานี้ทางราชการมิได้ให้บริการในกิจการของผู้เสียค่าธรรมเนียมแต่อย่างใด

(ข) ค่าธรรมเนียมที่มีลักษณะเป็นการตอบแทนบริการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำให้แก่ผู้เสียค่าธรรมเนียม เช่น ค่าขึ้นลงของอากาศยานตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ค่าวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ ค่าธรรมเนียมการตรวจแบบแปลนก่อสร้างตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น ซึ่งกิจการดังกล่าวเหล่านี้ทางราชการได้ก่อกุลให้ความสะดวก ความปลอดภัย ความมั่นคงถาวร เป็นบริการต่อผู้เสียค่าธรรมเนียมอย่างเห็นได้เด่นชัด

เมื่อได้แยกค่าธรรมเนียมให้เห็นความแตกต่างระหว่างค่าธรรมเนียมดังกล่าวมาใน (ก) กับค่าธรรมเนียมที่กล่าวใน (ข) นั้นแล้วย่อมเห็นได้ว่า ค่าธรรมเนียมในการขออนุญาตเครื่องวิทยุคมนาคมและอุปกรณ์วิทยุคมนาคมเข้ามาในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคมฯ เป็นค่าธรรมเนียมตาม (ก) ซึ่งผู้ขอรับอนุญาตไม่ได้รับบริการเป็นพิเศษอย่างใด กรณีจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับ (๔) แห่งมาตรา ๗๑ ของพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ บริษัทยูเนียนออยส์ออฟไทยแลนด์ จำกัด จึงได้รับการยกเว้นการเสียค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม โดยอาศัยบทบัญญัติมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ดังที่กรมไปรษณีย์โทรเลขและกระทรวงคมนาคมได้มีความเห็นเช่นนั้นเป็นการชอบแล้ว

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๒๕